

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಭಾಷೆ

ಡಾ ಶಂಕರ ಭಟ್ ಪಿ

ಕನ್ನಡ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು ವಿಟ್ಲ, ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ.

ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ರಚನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ, ಕಥೆ, ಕವನ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಲು ಭಾಷೆ, ಛಂದಸ್ಸು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಬಲ್ಲ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ದೊರಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತುಳುಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕವಿಗಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದು ಕೂಡ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ತುಳುನಾಡು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡುವವರು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾವ್ಯವು ತುಳುನಾಡಿನ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತುಳುವನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯ ಕುರಿತು ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆರ್ಮಚಾರಿ (ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ), ಸಾತ್ರ (ಶಾಸ್ತ್ರ), ಇದ್ಯೆ(ವಿದ್ಯೆ) ಇಸ್ವಾಮಿತ್ರ(ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ತುಳುಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತುಳುಗಾದೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಸಂಸಯನೆ ಸಂಕಪಾಸಾಣತ್ತ (ಸಂಶಯವೆ ಶಂಖಪಾಶಾಣವಲ್ಲವೆ), ಅಪ್ಪೆಬಂಜಿನ್ ಬೊಡೆದಿ ಬೆರಿನ್ ತೂಪಾಳ್ (ತಾಯಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಡದಿ ಬೆನ್ನ ನೋಡುವಳು), ಯೇರುಪ್ಪು ತಿಂದಿನಾಯೆ ನೀರ್ ಪರೊಡತ್ತ(ಆರುಪ್ಪು ತಿಂದನೋ ಅವನೆ ನೀರು ಕುಡಿಯ ಬೇಕಷ್ಟೆ).

ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಗಾದೆಗಳು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾದೆಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ವಸ್ತು

ರಾಮಾಯಣ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಬರುವ ಬಹುತೇಕ ಪಾತ್ರಗಳು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಳು ನಾಡಿನ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದ (ಅಂಟಿನ ಮರ), ಕಡಾವು (ಪಾದುಕೆ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೆಲ(ಹಲಸು), ಕುಕ್ಕು(ಮಾವು), ಕಾಯಿರ್ (ಕಾನರಕ) ಇತ್ಯಾದಿ. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಿದ್ದ ಬೇರು ಬಳ್ಳಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಸರ ಬೇರು (ಈಶ್ವರ ಬೇರು) ನೆಲ ಪಾಳೆ(ನೆಲಹಾಲೆ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಂತೆಲು (ಹಾತೆಗಳು) ಕಕ್ಕೆ(ಕಾಗೆ) ಪಿಲಿ(ಹುಲಿ) ಪಂಜಿ(ಹಂದಿ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ತುಳು ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಡ್ಡಳ (ಅಡುಗೆ ಮನೆ), ಕಡಾವು(ಪಾದುಕೆ), ವರಸಾರಿ(ಹೊರ ಸವಾರಿ), ಇರ್ಮೆನ(ರೋಮಾಂಚನ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಇಂದಿನ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ವಿವಿಧ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದ ಪ್ರಕಾರ ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಲಂಕೆ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಭಾಗಗಳು ತುಳುನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳು. ಅಂಥ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣದ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೂಡ ವಾಸ್ತವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಭೂತಾರಾಧನೆ, ಕ್ರೀಡೆ, ವಿವಿಧ ಆಚರಣೆಗಳು, ಜನಪದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೈಗುಳ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನನ್ಪಾಣಿ ಜೋಕುಲು(ಪೋಲಿಮಕ್ಕಳು), ಕಂಡೆಲ(ಕಳ್ಳ), ಮಲೆಮಂಗ(ಕಾಡಿನ ಮಂಗ), ನಾದೆಲ (ದುವಾಸನೆಯವ), ಒಂಜರೆಕಾಸ್ ದಾಯಿ(ಒಂದೂವರೆ ಕಾಸಿನವ). ಈ ಬೈಗುಳ ಪದಗಳನ್ನು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣವು ದೇಸಿ ಕಾವ್ಯ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಪಾತ್ರಗಳು ದೇಸಿ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದೇಸಿ ಬೈಗುಳ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಕುಟ್ಟಿ ದೊಣ್ಣೆ(ಒಂದು ಕೊಲನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಹಾರಿಸಿ ಅಡುವ ಆಟ), ಚೆನ್ನೆಮಣೆ(ಗುಳಿಗಳಿರುವ ಮಣೆ, ಚೆನ್ನೆ ಕಾಯಿ ಬಳಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ), ತಪ್ಪಂಗಾಯಿ(ಗುಂಪಿನಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಧೆ), ಭೂತಾರಾಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ, ಗಗ್ಗರ(ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಚಿನ ಸಾಧನ), ಗುಳಿಗ (ಭೂತದ ಹೆಸರು), ಪಾಡ್ಡನೊ (ಭೂತಗಳ ಅಥವಾ ವೀರ ಪುರುಷರ ಪ್ರತಾಪದ ಕಥನ ಕವನ), ಮಣಿ ಮಂಚ (ಭೂತದ ಆಯುಧ ಇಡುವ ಮಂಚ), ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಜನಪದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಯನ (ಜಾತ್ರೆ), ಕೆಡ್ಡೆನ(ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಬ್ಬ, ಆಚರಣೆ), ಕುರ್ಕಿಲ್ (ತರಗಲೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಬಲೆಯಂಥ ಸಾಧನ), ಗುತ್ತ (ತುಳುನಾಡಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೂಲಮನೆ), ದೊಂಪದ ಬಲಿ (ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ ನಡೆಸುವ ಭೂತದ ಉತ್ಸವ), ಮುಟ್ಟಾಳ (ಹಾಳೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ) ಈ ಶಬ್ದಗಳು ತುಳು ಜನಪದ ಕಥೆ, ಪಾಡ್ಡನ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವವುಗಳಾಗಿವೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ಮರ, ಬಳ್ಳಿ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳ, ಆಡುನುಡಿಯ ಶಬ್ದಗಳ, ಜನಪದ ಕ್ರೀಡೆಗಳ,

ಭೂತಾರಾಧನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವು ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಾಗಿದೆ. ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ರಾಪಿಡ್‌ಲೈಟ್, ಗಿಳಿಗೆ ಪಾತೆರುಪಕ್ಷಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುದ್ದಣ ಕವಿಯು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಾಳಿದೇವ, ಪಾರೋಡ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಣ ಕವಿಯ ಪ್ರಭಾವವು ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಅಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳು ಬುಳ್ಳೆಲ ಬಿರುಬೇದ(ಧನುರ್ವೇದ), ಬುಳ್ಳೆಲ(ಸಂಕ್ರಂದನ) ಬೊಳ್ಳೆ ಪಕ್ಕೆ(ಹಂಸ), ಮೆಯ್ಯಾಂತಿನಾಯ(ಅನಂಗ), ಗಾಳಿ ಬೀದಿ(ಆಕಾಶ), ಇರ್ಲಗುರ್ಕಾರೆ(ಚಂದ್ರ), ಬಾಣತುಡರ್(ಸೂರ್ಯ), ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುದ್ದಣನು ಸಮಾನಾರ್ಥ ಶಬ್ದ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮುದ್ದಣನು ವಿಶೇಷಣ, ಕೂಡುನುಡಿ ಬಳಸಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉದಾ: ಪಂಡಿತವಕ್ಕೆ(ವಿಶೇಷಣ), ಸಗ್ಗಿರೊಡೆಯ (ಕೂಡುನುಡಿ) ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಮೆಗಳಿವೆ. ತುಳುನಾಡಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಉಪಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಾಡಿ ಬಸಲೆದ ಲೆಕ್ಕ ಗವದಾಂತಿ ಮೋಣೆ(ಬಾಡಿದ ಬಸಳೆಯಂತೆ ಕಳೆಗಟ್ಟ ಮುಖ), ತಾರಿ ಕಂಡೆ ಕಡ್ಡಿನ ಮಗುರುನಂಚ ಬೂರ್ಯಾಳ್(ತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ ಕಡಿಯಲು ಮಗುಚುವಂತೆ ಬಿದ್ದಳು), ಮಂಗ ಕಳೆಪರಿನಂಚ(ಮಂಗ ಕಳ್ಳು ಕುಡಿದಂತೆ), ಪೊಸ ಮಣ್ಣು ಬೂರಿ ಬಾರೆದ ಕುರ್ಲೆ ಲಕ್ಕುನಂಚನೆ (ಹೊಸ ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದ ಬಾಳೆಯ ಕಂದು ಏಳುವಂತೆ), ತೆಲಿನೀರಗುಂಡಿಗ್ ಮಡೆಂಜಿದ ಲೆಕ್ಕ ಬತ್ತಳ್ (ತಿಳಿನೀರಗುಂಡಿಗೆ ಮಡೆಂಜಿ (ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮೀನು) ಯಂತೆ ಬಂದಳು), ಗುಜ್ಜೆ ತಜಿತಿನ ಲೆಕ್ಕ (ಎಳೆಯ ಹಲಸಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿದಂತೆ) ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಮೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಸಸ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳು ತುಳುಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಿತವಲ್ಲದವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿವೆ. ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜಾಗಗಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉಪಮೆಗಳು ತುಳುನಾಡಿನದ್ದಾದರೂ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕೀಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕುಡಿಯನ ಸಂಭಾಷಣೆ:

“..... “ ನಿಕ್ಕೆಪಾ-

ತೆರೊಗು ಮರ್ಲಾದಂಚಿ ಯಾನ್ ಪೋಂಡಿಂಚಿಡ್ಡ್

ಈಸೊಲೀನ್ನಿನ ನಿಕ್ಕೆ ಬುದ್ಯಂತಿಕೆಲು ಬೊಡ್ಡಿ.

ನಿಕುಳೇಳು ಕಂದೊಡಿಲು, ಯಾನೊಂಚಿ ಕುತ್ತೊಡಿ

ನಿಕ್ಕೆ, ಕಿಣಿ ಗೊಬ್ಬುಲೊಂಜಲ ಬೊಡ್ಡಿ, ನಡಪಂದ್-

ದಾನೇಂ”ದ್ ಪಂಡಿನೇಕ್ಕಳು “ಸಂಸಯ ಬೊಡ್ಡಿ-

ನಂಬೊಣುಲ - ಸಂಸಯನೆ ಸಂಕಪಾನಾಣತ್ತ?

ಯೀ ಪೋದು ಬನ್ನೇಟ್ಟು ನಿನನ್ ಕಾತೊಂದುಂತ್ತ್-

ತುಂಬಿ ಭೂಮಿದ ಆಜೆ, ನಂಬಿ ದೇವರೆ ಆಜೆ,

ತೆರಿರ್ ಬಲ ಬೇಗ ಪೋಲಾಂದ್” ಪಂಡಿಸಾತ್‌ಗ್ ಅಕ್‌ಳೆ”

(ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಪುಟ 9, ಸಾಲು 263 - 273)

(..... ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಳುಗೊಂಡೆತ್ತ

ನಾ ಪೋಗಲಿತ್ತಿಂದ ಜಾರಿಕೊಳಬಹುದೆಂಬ

ನಿಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯು ಬೇಡ, ನೀವೇಳು ಕಂದೊಡಿಗ

ಳಾನೊಂದು ಕುತ್ತೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತಿನುಪಾಯ

ಗಳುವೊಂದು ಬೇಡ, ನಡಡೆಯದು ಏನು? ಎಂದು ಪೇ

ಳ್ಳುದಕವರು ಸಂಶಯವು ಬೇಡ ನಂಬಿಕೊ, ಸಂಶ

ಯವೆ ಶಂಖ ಪಾಶಾಣವಲ್ಲವೇ? ನೀ ಹೋಗಿ

ಬರುವ ತನಕ ನಿನ್ನ ಕಾಯುತಿಹೆವು. ಹೊತ್ತಬುವಿ

ಯಾಣೆ, ನಂಬಿದ ದೇವರಾಣೆ, ತಿಳಿದು ಬಾ ಬೇಗ

ಈ ನುಡಿಗೆ ತಪ್ಪೆವು. ಹೋಗು ಬೇಗ ಹೋಗೆಂದುವೇಳೊಡನೆ ಯವರುಗಳ)

ಲಲಿತ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸುವ ಕಾರಣ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸುಲಭವಾಗಿರಬಹುದು. ರನ್ನ, ರಾಘವಾಂಕರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕೀಯತೆಯಿಂದ ದೊರಕಿದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರು ತಿಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾಟಕೀಯತೆ ಇರುವುದು ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿರ ಬಹುದು. ಅವರು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರಾಗಿ, ಅರ್ಥದಾರಿಗಳಾಗಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಹಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣವು ಅನನ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾವ್ಯ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ :

1. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ - ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ